

**Пояснителни сведения към Консолидирания финансов отчет на
"ТОПЛОФИКАЦИЯ РУСЕ" АД
към 31 Декември 2023г.**

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

СЪСТАВ НА ГРУПАТА

В състава на групата влизат предприятието-майка "ТОПЛОФИКАЦИЯ РУСЕ" АД, вписано в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел на Агенцията по вписванията с ЕИК 117005106. Седалище и адрес на управление: област Русе, община Русе, град Русе, ул. ТЕЦ-ИЗТОК №1 и дъщерното предприятие „Д Консей“ ООД, вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК: 205350647, със седалище и адрес на управление: гр. София, р-н Надежда, ж.к. Лев Толстой, бл. 63, вх. Г, ет. 1, ап. 38.

Към 31.12.2023г. „Топлофикация Плевен“ АД притежава 23 069 351 бр. акции, представляващи 81,38 % от гласовете с право на глас в Общото събрание на акционерите. Структурата на капитала на „Топлофикация Русе“ АД е следната:

Акционер:	Дял от капитала в %	Брой Акции:
ТОПЛОФИКАЦИЯ ПЛЕВЕН АД	81,38	23 069 351
УПФ БЪДЕЩЕ	6,73	1 909 085
ППФ БЪДЕЩЕ	0,41	116 000
ДФП БЪДЕЩЕ	0,30	84 800
УПФ ТОПЛИНА	6,90	1 956 940
ППФ ТОПЛИНА	0,35	100 000
ДФП ТОПЛИНА	0,10	28 333
Други юридически лица	3,83	1 084 117
Други физически лица	0,00	526
Общо	100	28 349 152

"ТОПЛОФИКАЦИЯ РУСЕ" АД е публично дружество по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа. Дружеството е с Едностепенна форма на управление.

Съветът на директорите е в състав:

- Севдалин Желев Желев - изпълнителен член и председател на СД;
- Христо Георгиев Димитров - независим неизпълнителен член на СД;
- Иво Митков Ханджиев – неизпълнителен член на СД;
- Александър Лилов Димитров – независим неизпълнителен член на СД;
- Тянка Боянов Георгиев – независим неизпълнителен член на СД.

На 27.06.2023 г. с Решение от РГОСА е освободена като член на Съвета на директорите Павлина Любенова Петрова.

На 03.07.2023г. в Търговския регистър към Агенция по вписванията е вписана промяната в Съвета на директорите на дружеството.

Дружеството се представлява от Изпълнителния директор: Севдалин Желев Желев.

Предприятието-майка притежава 99.99 % от капитала и от правата на глас на дъщерното предприятие „Д Консей“ ООД.

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет)

Предмет на дейност

Предметът на дейност на Топлофикация Русе АД е: Производство на електрическа и топлинна енергия, комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, пренос на топлинна енергия, поддръжка и експлоатация на газопроводи ниско налягане и други дейности и услуги, обслужващи основната дейност. В продуктовата структура на дружеството преобладава електроенергията (ЕЕ конд. и ЕЕ топл.), следвана от топлоенергията (Гореща вода и Пара "средно налягане").

Предметът на дейност на Д Консей ООД е: извършване на вътрешно и външнотърговска дейност, иморт и експорт, търговско представителство, посредничество, превозна, хотелиерска, туристическа, рекламна, информационна, инженерингова дейност, изграждане, монтаж и ремонт на енергетично оборудване, покупко-продажба на стоки или други вещи в първоначален, преработен или обработен вид, производство на стоки с цел продажба, комисионна, складова и лизингова дейност, търговия със стоки за потребление, строителни материали и суровини, търговия с хранителни стоки, ресторантьорство, транспортни услуги, сделки с недвижими имоти, строителна и монтажна дейност на сгради, съоръжения и инсталации за тях, както и всяка друга дейност, незабранена от закона. Основната дейност на предприятието е сортиране на битов отпадък.

1. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1.1.База за консолидация

Консолидираният финансов отчет на Топлофикация Русе АД е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовия отчет на Групата консолидира финансовите отчети на предприятието-майка и неговото дъщерно предприятие към 31 декември 2023г.

Нереализираните печалби и загуби от транзакции между дружествата в Групата се елиминират. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерното предприятие са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика прилагана от Групата.

Печалба или загуба на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Неконтролиращото участие се оценява по пропорционалния дял от разграничимите нетни активи към датата на придобиване. Промени в дела на Групата в дъщерно предприятие, които не водят до загуба на контрол се отчитат в собствения капитал.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет за 2023г. са направени следните консолидационни корекции на статиите:

В консолидирания отчет за финансовото състояние са елиминирани:

- при предприятието – майка – отчетната стойност на съучастието, което предприятието – майка има в дъщерното предприятие; вътрешно груповите разчети ,
- при дъщерното предприятия – делът на предприятието – майка в записания капитал на дъщерното предприятие; вътрешногруповите разчети.

Вътрешногруповите приходи и разходи, обусловени от сделки по покупко – продажби са елиминирани в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Паричните потоци, свързани с тези вътрешногрупови сделки, са елиминирани в консолидирания отчет за паричните потоци.

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Групата. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2022г.), освен ако не е посочено друго.

Ръководството на Групата носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия консолидиран финансов отчет.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

През периода е реализирана нетна загуба в размер на (42 303) хил.лв., но към 31 декември 2023 г. текущите активи на Групата надвишават текущите и пасиви с 64 164 хил. лв.

Паричният поток на Групата от оперативна дейност за периода е положителна величина - в размер на 18 064 хил. лв.

През последните няколко отчетни периода предприятието – майка извършва множество инвестиции в основни съоръжения и инсталации:

- изградена е и въведена в експлоатация сероочистваща инсталация от нов тип на стойност 7 541 хил.лв.;
- извършени разходи за изграждане и въвеждане в експлоатация на 3 бр.когенератори , функциониращи с един вид гориво – природен газ, на стойност 17 031 хил.лв.
- извършени разходи за реконструкция на ПГ5 на стойност 6 209 хил.лв.

През 2023 г. „Д Консей“ ООД, съвместно със „Сорико“ ООД, образуват Дружество по закона за задълженията и договорите (ДЗЗД) „ЕКО УПРАВЛЕНИЕ 2022“, с цел: участие в процедура обявена от Община Стара Загора и изпълнение договора за възлагане на обществена поръчка, с предмет: „Избор на оператор за експлоатация и стопанисване на Регионална система за управление на отпадъците в регион Стара Загора за общините Стара Загора, Казанлък, Гълъбово, Гурково, Братя Даскалови, Мъглиж, Николаево, Опан, Твърдица, Чирпан, Павел баня и Раднево, състояща се от: Регионален център за управление на отпадъците Стара Загора с Клетка № 1 на Депо за неопасни отпадъци, инсталация за предварително сепариране на отпадъци, инсталация за компостиране, общински събирателен център и три претоварни станции - ПС Казанлък, ПС Гурково и ПС Гълъбово" с уникален номер в регистъра на обществените поръчки 00774-2021-0076. Разпределението на участието в собствеността е, както следва: 50% „Д Консей“ ООД и 50 % „Сорико“ ООД.

Перспективите пред Групата са оптимистични, предвид направените вложения в основни за дейността активи. Финансовото състояние на Групата се счита за стабилно, тъй като, капиталовите съотношения за дейността му показват положителен дял на собствения капитал.

В резултат на извършения преглед на дейността Ръководството счита, че въз основа на направените прогнози за бъдещото развитие на Групата, както и поради продължаващата финансова подкрепа от собствениците, Групата ще има достатъчно ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и счита, че принципът за действащо предприятие е уместно използван. Направените прогнози за бъдещото развитие на Групата, са съобразени с възможните влияния върху търговската и дейност и индикират, че Групата би следвало да продължи обичайната си дейност, без да се предприемат съществени промени в нея.

Предположенията не отчитат обстоятелствата, свързани с продължаващия военен конфликт между Руската Федерация и Република Украйна, както и възникналите икономически последици, доколкото към момента не може да бъде направена надеждна оценка на последиците от тях.

В тези условия ръководството на Групата направи анализ и преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще и ръководството очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

1.2. Промени в счетоводната политика

Консолидираният финансов отчет на Топлофикация Русе АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2018 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

Приети са всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2023г., не са настъпили промени в счетоводната политика, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2023г.- всички те са приети за приложение в Европейския съюз (ЕС).

1. Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети – Оповестяване на счетоводната политика в сила от 1 януари 2023г. приети от ЕС.

Дружеството следва да оповестява съществената информация свързана със счетоводната политика, вместо основните счетоводни политики. Измененията поясняват, че информацията за счетоводната политика е съществена, ако потребителите на финансовите отчети на Дружеството се нуждаят от нея, за да разберат друга съществена информация във финансовите отчети и ако Дружеството разкрива несъществена информация за счетоводната политика, тази информация не трябва да преобладава над съществената информация за счетоводната политика.

2. Изменение на МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки – Дефиниция за счетоводни приблизителни оценки

Прието е за приложение в ЕС съгласно Регламент (ЕС) № 2022/357 от 2 март 2022 г. (Официален вестник, бр. L 68 от 3.3.2022 г.).

Измененията въвеждат определението за счетоводни приблизителни оценки и включват други изменения към МСС 8, които помагат на дружествата да разграничават промените в счетоводните приблизителни оценки от промените в счетоводните политики.

Изменението на МСС 8 следва да се прилага за промени в счетоводните приблизителни оценки и промени в счетоводната политика, настъпили на или след началото на първия годишен отчетен период, в който предприятието прилага изменението (01.01.2023 г.).

3. Изменение на МСС 12 Данъци върху дохода – Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична операция

С изменението по същество се изисква предприятията да признават отсрочени данъчни активи и пасиви от сделки и операции, които при първоначалното признаване пораждат еднакви по стойност облагаеми и приспадащи се (намаляеми) временни разлики.

Предприятието следва да прилага изменението на стандарта към операции и сделки, извършени на или след началото на най-ранния представен сравнителен период (пар. 98K) (01.01.2022 г.).

Кумулативният ефект от първоначалното прилагане на изменението се отчита като корекция на началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, според случая) към тази дата.

4. Изменение на МСС 12 Данъци върху дохода – Международна данъчна реформа – Примерни правила от втори стълб

Целта на изменението е да се въведе задължително временно изключение от изискванията на МСС 12 Данъци върху дохода за признаване и оповестяване на отсрочени данъчни активи и отсрочени данъчни пасиви, възникващи от Примерните правила от втори стълб на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР).

У нас Директива (ЕС) 2022/2523 е транспонирана в националното данъчно законодателство чрез ЗИД на ЗКПО с въвеждането в закона на част пета „а“ (чл. 260а–260я, в сила от 01.01.2024 г.; ДВ, бр. 106 от 2023 г.).

1.3 Функционална валута

Съгласно изискванията на българското законодателство Групата води счетоводство в националната парична единица на България – български лев. Консолидираният годишен финансов отчет е изготвен в националната парична единица на България – български лев. От 01 Януари 1999 г. Българският лев е с фиксиран курс към еврото в съотношение 1 EUR = 1.95583 BGN.

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен в хиляди лева.

1.4 Използване на оценки и допускания

Изготвянето на консолидирания финансов отчет в съответствие с МСФО изисква ръководството да прави преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики и на отчетените суми на активите, пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането засяга само този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди ако преразглеждането оказва влияние и на бъдещите периоди.

2. Счетоводна политика

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен при спазване на принципите:

- текущо начисляване;
- действащо предприятие;
- историческа цена, с изключение на преоценката на дълготрайните активи, както е посочено в т. 3.1 по-долу.

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет)

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

2.1. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСФО 27 „Консолидирани финансови отчети“.

Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход се представя в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет.

Отчетът за паричния поток е изготвен на база на прекия метод.

Представен е един сравнителен период.

2.2. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1 EUR = 1.95583 лв.

2.3. Приходи

Приходите включват приходи от производство и продажба на топлинна енергия, пренос на топлинна енергия, производство на електрическа енергия, комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, поддръжка и експлоатация на газопроводи ниско налягане и други дейности, услуги, обслужващи основните дейности и продажба на активи, сепариране на рециклируеми материали от битови отпадъци.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност.

За да определи дали и как да признае приходи от договори с клиенти, Групата използва следните стъпки:

- Идентифициране на договора с клиент
- Идентифициране на задълженията за изпълнение
- Определяне на цената на сделката
- Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Групата удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Групата признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Групата удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

2.3.1. Продажба на активи

Продажбата на активи включва продажби не по занятие на материални запаси и неоперативни активи. Приход се признава, когато на купувача са прехвърлени значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените активи. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел активите без възражение.

2.3.2. Активи и пасиви по договори с клиенти

Групата признава активи и/или пасиви по договор, когато една от страните по договора е изпълнила задълженията си в зависимост от връзката между дейността на предприятието и плащането от клиента. Групата представя отделно всяко безусловно право на възнаграждение като вземане. Вземане е безусловното право на предприятието да получи възнаграждение.

Пасиви по договор се признават в отчета за финансовото състояние, ако клиент заплаща възнаграждение или Групата има право на възнаграждение, което е безусловно, преди да е прехвърлен контрола върху стоката или услугата.

Групата признава активи по договор, когато задълженията за изпълнение са удовлетворени и плащането не е дължимо от страна на клиента. Актив по договор е правото на предприятието да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които предприятието е прехвърлило на клиент.

Последващо Групата определя размера на обезценката за актив по договора в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“.

2.3.3. Приходи от лихви и от дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

2.4. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

2.5. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за доходите на ред „Финансови разходи“.

2.6. Нематериални активи

Нематериални активи включват лицензии, специализиран софтуер и права. Съгласно изискванията, регламентиращи дейността в енергийния сектор, на Топлофикация Русе АД са издадени следните лицензии:

- Лицензия за производство на електрическа и топлинна енергия Л-029-03/15.11.2000 година, издадена от Държавната комисия за енергийно регулиране – за срок от 20 години, продължена с Решение № ИЗ-Л-029 от 23.12.2019г. – за срок от 20 години, съгласно разпоредбите на действащото законодателство. Лицензията е издадена на основание чл.39, ал.1, т.1 и §12, ал.1 във връзка с чл.16, ал.1, т.3 от Закона за енергетиката и енергийната ефективност, чл.44, т.3 и чл.87, ал.1 от Наредбата за условията и реда за издаване на разрешения и лицензии за извършване на дейностите

в енергетиката и Решение №Л-029/15.11.2000г. на Държавната комисия за енергийно регулиране;

- Лицензия за пренос на топлинна енергия Л-030-05/15.11.2000 година, издадена от Държавната комисия за енергийно регулиране – за срок от 20 години, продължена с Решение № ИЗ-Л-029 от 23.12.2019г. – за срок от 20 години, съгласно разпоредбите на действащото законодателство. Лицензията е издадена на основание чл.39, ал.1, т.2 и § 12, ал.1 във връзка с чл.16, ал.1, т.3 от Закона за енергетиката и енергийната ефективност, чл.44, т. 5 и чл. 87 от Наредбата за условията и реда за издаване на разрешения и лицензии за извършване на дейностите в енергетиката и Решение № Л-030/15.11.2000 г. на Държавната комисия за енергийно регулиране;
- Разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения за собствени нужди чрез електронна съобщителна мрежа от подвижна радиослужба (PMR) № 00891/18.08.2008 г., издадено на основание §9, ал. 3 от ПЗР на Закона за електронните съобщения и чл. 30, т. 10 от Закона за електронните съобщения. Разрешението е изменено с решения на КРС на основание чл. 30, т. 10 от Закона за електронните съобщения, като с изменение № 00891-003/31.03.2016 г. срокът на действие /ползването на определения ограничен ресурс – радиочестотен спектър/ е удължен до 05.09.2026 г.
- Съгласно изискванията, регламентиращи дейността за управление на отпадъци, на “Д Консей” ООД са издадени: от РИОСВ Русе разрешително за извършване на дейности по третиране на отпадъци №10-РД-812-02 от 09.11.2020 г.; от МОСВ разрешително за извършване на дейност по транспортиране на отпадъци - №12-РД-2201-00 от 04.10.2021 г. и №12-РД-2201-01 от 07.10.2022г.

Първоначалното признаване на нематериалните активи е по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в последствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за всеобхватния доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи. Средно по групи полезният живот е, както следва:

- Софтуер от 2 години до 7,21 години
- Лицензии 13,13 години

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет)

Разходите за амортизация са представени в отчета за доходите на ред „Разходи за амортизации“.

2.7. Имоти, машини и съоръжения

Имоти, машини и съоръжения се класифицират като нетекущи активи, когато се държат от Групата, за да се използват за производство или доставка на стоки или услуги, за отдаване под наем на други лица или за административни цели, очаква се да се използват през повече от един отчетен период, стойността им е надеждно изчислена и предприятието очаква да получи бъдещи икономически изгоди, свързани с тези активи.

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние. Цената на придобиване включва покупната цена, включително мита и невъзстановими данъци върху покупката, както и всички други разходи, пряко отнасящи се до привеждане на актива до местоположение и състояние необходими за неговата експлоатация по начина предвиден от ръководството. Стойността на активите придобити по стопански начин включва направените разходи за материали, директно вложен труд и съответната пропорционална част от непреките производствени разходи; разходите пряко отнасящи се до привеждане на актива до местоположение и състояние необходими за неговата експлоатация; първоначална приблизителна оценка на разходите за демонтаж и преместване на актива и за възстановяване на площадката, на която е разположен актива и капитализирани разходи за лихви.

Последващото оценяване от предприятието – майка се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в следствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за всеобхватния доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

След първоначалното признаване като актив в дъщерното предприятие всеки дълготраен материален актив се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи. Средно по групи полезният живот е, както следва:

• Сгради	от 17,86 години до 64,01 години
• Съоръжения	от 17,33 години до 35,09 години
• Машини и оборудване	от 9,33 години до 16,61 години
• Транспортни средства	от 7 години до 13,61 години
• Стопански инвентар	8,98 години
• Компютри	от 2 години до 4,28 години
• Други	11,73 години

2.8. Отчитане на лизинговите договори

2.8.1. Като лизингополучател

В съответствие с изискванията на МСФО 16 „Лизинг“ отчитането на всички лизингови договори при лизингополучателите се извършва по модела на актива с право на ползване, без значение дали са оперативен или финансов лизинг. В стандарта са предвидени две изключения от модела – за лизингови договори със срок до 12 месеца и лизингови договори

на основни активи с ниска стойност. Актив с ниска стойност е основен актив, който може да се използва самостоятелно и не е силно зависим тясно свързан с други активи.

В условията на МСФО 16 „Лизинг“ всички лизингополучатели следва да прилагат подхода на актива с право на ползване за отчитане на лизинговите договори, като признават:

- а) актив с право на ползване, който се амортизира, представляващ правото на лизингополучателя да използва основния актив(актива, предмет на лизинговия договор) за срока на лизинговия договор; и
- б) лизингов пасив - задължението си да изплащат лизингови вноски. Пасивът по лизинговия договор се оценява първоначално по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са платени, дисконтирани с лихвен процент.

На началната дата актива с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която включва: размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга; лизинговите плащания, извършени към или преди началната дата, минус получените стимули по лизинга; първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя и оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив, възстановяване на обекта, на който активът е разположен, или възстановяване на основния актив в състоянието, изисквано съгласно реда и условията на лизинговия договор, освен ако тези разходи са направени за производството на материални запаси. Задължението за тези разходи се поема от лизингополучателя към началната дата или, вследствие използването на основния актив, през определен период.

На началната дата пасива по лизинга се оценява по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, се използва диференциалния лихвен процент на лизингополучателя. Лизинговите плащания, включени в оценката на пасива по лизинга, обхващат следните плащания за правото на ползване на основния актив по време на срока на лизинговия договор, които не са платени към началната дата: фиксирани плащания, минус подлежащите на получаване стимули по лизинга; променливи лизингови плащания, зависещи от индекс или процент, които са оценени според стойността на индекса или процента към началната дата; суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност; цената на упражняване на опция за покупка, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция и плащания на санкции за прекратяване на лизинговия договор, ако в срока на лизинговия договор е отразено упражняването на опция за прекратяването на договора от страна на лизингополучателя.

След началната дата актива с право на ползване се оценява посредством модел на цената на придобиване, с изключение на активите с право на ползване, които отговарят на определението за инвестиционен имот съгласно МСС 40, за които се прилага модела на справедливата стойност.

Активите с право на ползване се амортизират. Ако собствеността върху актива се прехвърля на лизингополучателя по силата на лизинговия договор до края на срока на този договор или ако в разходите за актива с право на ползване е отразено упражняването на опция за закупуване от лизингополучателя, актива с право на ползване се амортизира от началната дата до края на полезния живот на основния актив. В противен случай актива с право на ползване се амортизира от началната дата до края на полезния живот на актива с право на ползване или до изтичането на срока на лизинговия договор, което от двете настъпи по-рано. Актива с право на ползване се тества за обезценка по реда на МСС 36 Обезценка на активи, за да се определи дали активът с право на ползване е обезценен и да се отчетът всички установени загуби от обезценка.

След началната дата пасива по лизинга се оценява като се:

- увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по пасива по лизинга;

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет)

- намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания; и
- преоценява балансовата стойност, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор, или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

2.8.2. Като лизингодател

Лизинговите договори се класифицират като договор за оперативен или за финансов лизинг. Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив. Дали даден лизингов договор е договор за финансов или за оперативен лизинг зависи от същността на сделката, а не от формата на договора. Ситуации, които индивидуално или в комбинация водят по принцип до класифициране на лизинговия договор като договор за финансов лизинг, са:

- лизинговият договор прехвърля собствеността върху основния актив на лизингополучателя към края на срока на лизинговия договор;
- лизингополучателят притежава опция за закупуване на основния актив на цена, която се очаква да бъде достатъчно по-ниска от справедливата стойност към датата, на която опцията може да бъде упражнена, за да бъде достатъчно сигурно към датата на въвеждане, че опцията ще бъде упражнена;
- срокът на лизинговия договор покрива по-голямата част от икономическия живот на основния актив дори ако правото на собственост не е прехвърлено;
- на датата на въвеждане настоящата стойност на лизинговите плащания се равнява по същество на най-малко цялата справедлива стойност на основния актив;
- основният актив има дотолкова специфичен характер, че само лизингополучателят може да го използва без съществени модификации.

Приходът от наеми от предоставяне на инвестиционните имоти на Групата по договори за оперативен лизинг се признава на база на линейния метод за периода на лизинга

Лизингодателят признава лизинговите плащания по договори за оперативен лизинг като приход по линейния метод.

2.9. Инвестиционни имоти

Като инвестиционни имоти се отчитат земя и/или сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и /или за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на периодична база и се включват в отчета за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата на ред „Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти.

2.10. Финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Групата ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

На 18.01.2019г.е направена апортна вноска на сепарираща инсталация в капитала на „Д Консей“ ООД на стойност 6 092 х.лв., в резултат на която дяловото участие на „Топлофикация Русе“ АД в капитала на Д Консей ООД е 99,99 %. Към 2022 г. е отчетена положителна търговска репутация в размер на 191 хил.лв. предвид консолидацията.

2.10.1. Финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции.

Кредити и търговски вземания

Кредити възникнали първоначално, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период.

Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени продукция или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Групата държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Значимите вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката и очакваните кредитни загуби се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за доходите на ред „Финансови разходи“.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Активите от тази категория се оценяват по справедлива стойност, чийто изменения се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на активен пазар.

Финансови активи, за които не е приложим бизнес модел „държани за събиране на договорните парични потоци“ или бизнес модел „държани за събиране и продажба“, както и финансови активи, чиито договорни парични потоци не са единствено плащания на главница и лихви, се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Всички деривативни финансови инструменти се отчитат в тази категория с изключение на тези, които са определени и ефективни като хеджиращи инструменти и за които се прилагат изискванията за отчитане на хеджирането.

Промените в справедливата стойност на активите в тази категория се отразяват в печалбата и загубата. Справедливата стойност на финансовите активи в тази категория се определя чрез котирани цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай че няма активен пазар.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Групата отчита финансовите активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако активите отговарят на следните условия:

- Групата управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи, за да събира договорни парични потоци и да ги продава; и
- Съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихви върху непогасената сума на главницата.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход включват:

- Капиталови ценни книжа, които не са държани за търгуване и които Групата неотменимо е избрало при първоначално признаване, да признае в тази категория. Това са стратегически инвестиции и Групата счита тази класификация за по-релевантна.

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет)

- Дългови ценни книжа, при които договорните парични потоци са само главница и лихви, и целта на бизнес модела на Групата за държане се постига както чрез събиране на договорни парични потоци, така и чрез продажба на финансовите активи.

При освобождаването от капиталови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в неразпределената печалба.

При освобождаването от дългови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в печалбата или загубата за периода.

2.10.2. Обезценка на финансовите активи

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9 използват информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност/ по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Групата разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

Търговски и други вземания

Групата използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очаквания недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Групата използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби чрез разпределянето на клиентите по срочна структура на вземанията.

2.10.3. Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват банкови заеми, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг. Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Банковите заеми са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Групата. Те са отразени в отчета за финансовото състояние, нетно от разходите по получаването на заемите.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

2.11. Материални запаси

Материалните запаси включват суровини, материали, продукция. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определени на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай, че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Разходите за материални запаси се определят като се използва метода среднопретеглена стойност. Когато тяхното потребление засяга конкретни производства, проекти или клиенти е допустимо прилагането на метода на конкретната идентификация на стойността на материалните запаси.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

2.12. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базирано на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период. Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер. Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи.

2.13. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, срочни и безсрочни депозити.

2.14. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Групата отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Резервите включват законови резерви, общи резерви, преоценки на нефинансови активи (вж. Пояснение 12 и 13).

Натрупаната печалба/загуба включва: неразпределената печалба, непокрита загуба от минали години и текущия финансов резултат. (вж. Пояснение 14).

2.15. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Отчит се краткосрочни задължения по компенсирани отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки. Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, следва да му се изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, определени на база оценка от квалифициран актюер.

Не са разработени и не се прилагат планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход и не се рекласифицират последващо в печалбата или загубата.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

2.16. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например правни спорове или обременяващи договори.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

2.17. Промени в счетоводната политика, корекция на грешки

Промяна в прилаганата счетоводна политика се предприема, само ако това се изисква по закон или от друга институция, регламентираща счетоводните стандарти, или ако промяната ще доведе до по-подходящо представяне на събитията или сделките във финансовите отчети на Групата.

В Групата не се третира като промяна на счетоводната политика:

- прилагане на счетоводна политика за операции, други събития или условия, които се различават по същество от предишните; и
- прилагане на нова счетоводна политика за операции, други събития или условия, които не са се случвали преди или са били незначителни.

Като съществени се определят грешки, установени през текущия отчетен период, от такова значение, че финансовите отчети за един или повече предходни периоди вече не могат да се считат за достоверни към датата на тяхното издаване. Такива са със стойност по – големи от 5% от приходите в Отчета за Печалбата или Загубата и другия всеобхватен доход.

Промяната в счетоводната политика с обратна сила се прилага, освен в случаите когато това е невъзможно. Всяка корекция вследствие на промяната се отчита като корекция на салдото на неразпределената печалба в началото на отчетния период, през който е извършена промяната. Сравнителната информация във финансовите отчети се преизчислява, освен в случаите в които това е невъзможно. По аналогичен начин се отчита и представя корекцията на съществени за финансовите отчети грешки.

2.18. Несигурност на приблизителните счетоводни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет се правят редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи. Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

2.18.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да се определи стойността в употреба, се изчисляват очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци.

При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите през следващата отчетна година. В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет)

корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

2.18.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Полезният живот на амортизируемите активи се преразглежда в края на всеки отчетен период. Към 31 декември 2023г. е определен полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата.

2.18.3. Справедлива стойност на финансови инструменти

Използват се техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар. При прилагане на техники за оценяване се използват в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, се използва най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

Проверката за обезценка се извършва в края на отчетния период.

Обезценката на вземанията се извършва в съответствие с изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти. Използва се информация, ориентирана към бъдещето, за да се признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“. Направен е обстоен анализ на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на вземанията.

2.18.4. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

ДЕФИНИЦИЯ И ОЦЕНКА НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

3. Имоти, машини съоръжения и оборудване

3.1. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

(в хиляди лева)

<u>Първоначална или преоценена стойност</u>	<u>Зем и</u>	<u>Сград и</u>	<u>Машини и оборудване</u>	<u>Съоръжения</u>	<u>Р-ди за придоб. на нетекущ и активи</u>	<u>Транспорт ни средства</u>	<u>Други</u>	<u>Общо</u>
Баланс към 1 януари 2023 г.	4 949	14 154	82 950	25 980	25 536	779	281	154 629
Придобити		216	3 651	134	15 025	332	51	19 409
Излезли		187	189		4 444		11	4 831
Баланс към 31 декември 2023 г.	4 949	14 183	86 412	26 114	36 117	1 111	321	169 207

<u>Натрупана амортизация</u>	Зем и	Сград и	Машини и оборудване	Съоръжения	Р-ди за придоб. на нетекущ и активи	Транспорт ни средства	Други	Общо
Баланс към 1 януари 2023 г.	0	4 699	61 346	9 780	0	379	229	76 433
Начислена през периода		473	2 563	1 176		80	11	4 303
Отписана през периода		56	188				11	255
Баланс към 31 декември 2023 г.	0	5 116	63 721	10 956	0	459	229	80 481
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	4 949	9 067	22 691	15 158	36 117	652	92	88 726

<u>Първоначална или преоценена стойност</u>	Зем и	Сград и	Машини и оборудване	Съоръжения	Р-ди за придоб. на нетекущ и активи	Транспорт ни средства	Други	Общо
Баланс към 1 януари 2022 г.	4 145	14 140	74 939	22 599	16 554	602	242	133 221
Придобити	804	18	8 533	4 111	22 850	199	39	36 554
Излезли		4	522	730	13 868	22		15 146
Баланс към 31 декември 2022 г.	4 949	14 154	82 950	25 980	25 536	779	281	154 629

<u>Натрупана амортизация</u>	Зем и	Сград и	Машини и оборудване	Съоръжения	Р-ди за придоб. на нетекущ и активи	Транспорт ни средства	Други	Общо
Баланс към 1 януари 2022 г.	0	4 230	59 266	9 488	0	355	222	73 561
Начислена през периода		473	2 602	907		46	7	4 035
Отписана през периода		4	522	615		22		1 163
Баланс към 31 декември 2022 г.	0	4 699	61 346	9 780	0	379	229	76 433
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	4 949	9 455	21 604	16 200	25 536	400	52	78 196

3.2. Преоценените стойности на нетекущите активи на Предприятието - майка са базирани на извършена оценка през 2010 г. от лицензиран оценител.

3.3. През м.Февруари 2022г., съгласно Български стандарти за оценяване /БСО/ е изготвена пазарна оценка на нетекущите активи (имоти, машини, съоръжения и оборудване и инвестиционни имоти) на Предприятието - майка от лицензиран оценител. Ефективната дата

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет)

на доклада е 21.02.2022г. Справедливите стойности на нетекущите имоти, машини съоръжения и оборудване по данни от оценката са в размер на 40 620 хил. лв., а балансовата им стойност към 31.01.2022 г. възлиза на 37 559 хил.лв.

4. Нематериални активи

Предприятието - майка притежава следните съществени нематериални дълготрайни активи:

- **лицензия** за производство на електрическа и топлинна енергия № Л-029-03/15.11.2000 г. за срок от 20 (двадесет) години , продължена с Решение № ИЗ-Л-029 от 23.12.2019г. – за срок от 20 години;
- **лицензия** за пренос на топлинна енергия за територията на град Русе № Л-030-05/15.11.2000 г. за срок от 20 (двадесет) години, продължена с Решение № ИЗ-Л-029 от 23.12.2019г. – за срок от 20 години,
- **разрешение** за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – за срок до 05.09.2026 г.

(в хиляди лева)

<u>Първоначална или преоценена стойност</u>	Програмни продукти	Права върху собственост /Лицензии	Общо
Баланс към 1 януари 2023 г.	809	330	1 139
Придобити	7	0	7
Излезли	0	0	0
Баланс към 31 декември 2023 г.	816	330	1 146
<u>Натрупана амортизация</u>	Програмни продукти	Права върху собственост /Лицензии	Общо
Баланс към 1 януари 2023 г.	662	326	988
Начислена през периода	84	0	84
Отписана през периода	0	0	0
Баланс към 31 декември 2023 г.	746	326	1 072
<u>Балансова стойност към 31 декември 2023 г.</u>	70	4	74

<u>Първоначална или преоценена Стойност</u>	Програмни продукти	Права върху собственост /Лицензии	Общо
Баланс към 1 януари 2022 г.	642	330	972
Придобити	167	0	167
Излезли	0	0	0
Баланс към 31 декември 2022 г.	809	330	1 139

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет)

<u>Натрупана амортизация</u>	Програмни продукти	Права върху собственост /Лицензии	Общо
Баланс към 1 януари 2022 г.	641	325	966
Начислена през периода	21	1	22
Отписана през периода	0	0	0
Баланс към 31 декември 2022 г.	662	326	988
<u>Балансова стойност към 31 декември 2022г.</u>	147	4	151

За изпълнение на задълженията по чл. 48, ал. 1 от Закона за ограничаване изменението на климата дружеството трябва да предаде в Националният регистър за търговия с квоти за емисии на парникови газове (НРТКЕПГ) брой квоти, равняващи се на общото количество въглеродни емисии отделени от инсталацията през текущата година.

Емитираните въглеродни емисии по верифициран доклад за 2022 г. са 301 483 тона.

Емитираните въглеродни емисии по верифициран доклад за 2023 г. са 180 778 тона.

Съгласно чл.10а от Директива 2003/87/ЕО, последно изменена с Директива 2018/410/ЕС („Директива за СТЕ на ЕС“), Дружеството има право на безплатни квоти за въглеродни емисии емитирани през 2023г. ИАОС е длъжна в срок до 30 юни на следващата година да предостави безплатните квоти по сметката на Дружеството в Националният регистър за търговия с квоти за емисии на парникови газове (НРТКЕПГ)

Дружеството е длъжно в срок до 30 септември на следващата година да закупи необходимите квоти за въглеродни емисии до размера на отделените от инсталацията през 2023 година - 180 778 тона по пазарна цена.

Тези квоти за въглеродни емисии се признават като задължение в Отчета за финансовото състояние и като разходи (себестойността на готовата продукция) в Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в рамките на текущия отчетен период. Те се отчитат първоначално по цена на придобиване - борсова цена 49,50 Евро/т към 23.02.2024г.

По партидата на Дружеството в Националният регистър за търговия с квоти за емисии на парникови газове (НРТКЕПГ) няма налични квоти.

5.Инвестиционни имоти

В Групата, като финансови активи, се третираат инвестиционните имоти, признати и класифицирани като такива при спазване на изискванията регламентирани с МСС 40 - “Инвестиционни имоти”. Групата отчита като инвестиционни имоти сгради, които се държат за получаване на приходи от наем.

(в хиляди лева)

Първоначална или преоценена стойност	Натрупана амортизация		Балансова стойност	
Баланс към 1 януари 2023 г.	1 088		0	1 088
Придобити	22	Начислена през периода	0	22
Излезли	0	Отписана през периода	0	0
Баланс към 31 декември 2023 г.	1 110		0	1 110

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет)

25

Баланс към 1 януари 2022 г.	1 088	0	1 088
Придобити	Начислена през 0 периода	0	0
Излезли	Отписана през 0 периода	0	0
Баланс към 31 декември 2022 г.	1 088	0	1 088

5.1. Справедливите стойности на инвестиционните имоти са базирани на извършена оценка през 2016 г. от лицензиран оценител.

5.2. През м.Февруари 2022г., съгласно Български стандарти за оценяване /БСО/ е изготвена пазарна оценка на инвестиционните имоти на Предприятието - майка от лицензиран оценител. Ефективната дата на доклада е 21.02.2022г. Справедливите стойности на инвестиционните имоти по данни от оценката са в размер на 1 509 хил. лв., а балансовата им стойност към 31.01.2022 г. възлиза на 1 088 хил.лв.

Амортизация не се начислява на неамортизируемите активи - земи, инвестиционни имоти отчитани по модела на справедливата стойност, напълно амортизирани активи и активи в процес на придобиване.

6.Търговска репутация – положителна

(в хиляди лева)

31 декември 2023 г.

31 декември 2022 г.

Търговска репутация - положителна

191

191

Общо

191

191

7.Търговски и други вземания

Нетекущи вземания

(в хиляди лева)

31 декември 2023 г.

31 декември 2022 г.

Вземания от свързани предприятия по предоставени заеми, бруто

15 510

0

Вземания по предоставени заеми, бруто

0

2 118

Вземания по цесии, бруто

75 521

2 353

Общо вземания без загуби от обезценка

91 031

4 471

Загуби от обезценка и несъбираемост

0

(704)

Общо

91 031

3 767

Текущи вземания

(в хиляди лева)

31 декември 2023 г.

31 декември 2022 г.

Вземания от свързани предприятия по продажби, бруто

0

0

Вземания по продажби, бруто

93 454

40 062

Съдебни и присъдени вземания, бруто

3 386

3 546

Вземания по предоставени заеми, бруто

125

0

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет)

26

Вземания по цесии, бруто	2 349	0
Други вземания	12 109	7 823
Общо вземания без загуби от обезценка	111 423	51 431
Загуби от обезценка и несъбираемост	(8463)	(6099)
Общо	102 960	45 332

Всички търговски и други финансови вземания на Групата са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение, а за всички търговски вземания е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода. Обезценените вземания са били дължими главно от търговски клиенти, които са имали финансови затруднения.

Загубите от обезценка и несъбираемост са както следва:

<i>(в хиляди лева)</i>	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Загуба от обезценка в началото на периода	(6803)	(6236)
Освободена и отписана през периода	34	2 823
Начислена загуба от обезценка през периода	(1694)	(3390)
Загуба от обезценка в края на периода	(8463)	(6803)

8. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени, като следва :

(в хиляди лева)

Отсрочени данъчни активи:	01 януари 2023 г.	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2023 г.
Неизплатени доходи на местни физ.лица към 31.12.	17	17	34
Неползвани компенсируеми отпуски и осигурителни вноски върху неползвани компенсируеми отпуски	74	28	102
Обезценка на материални запаси	52	(1)	51
Обезценка на вземания	464	155	619
Разлика от последващи оценки на Дълготрайни активи	1 104	(174)	930
Провизии за доходи при пенсиониране	9	(2)	7
Загуба 2020	347		347
Загуба 2021	91		91
Загуба 2023	0	3 540	3 540
Провизии по ТД 619/2019 НЕК-МЕЧЕЛ КАРБОН	2 608	0	2 608
Слаба капитализация	0	1 027	1 027
ОБЩО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ АКТИВИ:	4 766	4 590	9 356

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет)

Отсрочени данъчни пасиви:	01 януари 2023 г.	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2023 г.
Отсрочен данъчен пасив върху резерва от последващи оценки	172	0	172
Инвестиционни имоти	25	0	25
Разлика от последващи оценки на Дълготрайни активи	39	3	42
ОБЩО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ ПАСИВИ :	236	3	239
Нетно отсрочени данъчни активи(пасиви)	4 530	4 587	9 117

Отсрочените данъци за сравнителния период 2022 г. могат да бъдат обобщени, както следва :
(в хиляди лева)

Отсрочени данъчни активи:	01 януари 2022 г.	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2022 г.
Провизии за доходи при пенсиониране	17	0	17
Неползвани компенсируеми отпуски и осигурителни вноски върху неползвани компенсируеми отпуски	48	26	74
Обезценка на материални запаси	53	(1)	52
Обезценка на вземания	381	83	464
Разлика от последващи оценки на Дълготрайни активи	1 188	(84)	1 104
Неизплатени доходи на местни физ. лица към 31.12.	11	(2)	9
Загуба 2020	562	(215)	347
Загуба 2021	1 510	(1419)	91
Провизии по ТД 619/2019 НЕК-МЕЧЕЛ КАРБОН	2 608	0	2 608
ОБЩО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ АКТИВИ:	6 378	(1612)	4 766
Отсрочени данъчни пасиви:	01 януари 2022 г.	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2022 г.
Отсрочен данъчен пасив върху резерва от последващи оценки	172	0	172
Инвестиционни имоти	25	0	25
Разлика от последващи оценки на Дълготрайни активи	38	1	39
ОБЩО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ ПАСИВИ :	235	1	236
Нетно отсрочени данъчни активи(пасиви)	6 143		4 530

9. Материални запаси

(в хиляди лева)

31 декември 2023 г. 31 декември 2022 г.

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет)

28

Материали

Основни материали	165 465	335 716
Спомагателни материали	1 071	1 520
Резервни части	1 219	1 175
Други материали	200	198
Продукция	863	861
Общо материали	168 818	339 470

10.Пари и парични еквиваленти*(в хиляди лева)***31 декември 2023 г. 31 декември 2022 г.**

Парични средства в брой	17	19
Парични средства по банкови сметки и други	1 398	2 122
Общо	1415	2141

11.Регистриран капитал

Регистрираният основен капитал на "Топлофикация - Русе" АД към 31 декември 2023 г. възлиза на 28 349 152 лв. и е разпределен в 28 349 152 бр. поименни безналични акции с номинална стойност на една акция 1 лв.

Към 31.12.2023г. "Топлофикация Плевен" АД притежава 23 069 351 бр. акции, представляващи 81,38 % от гласовете с право на глас в Общото събрание на акционерите. Структурата на капитала на "Топлофикация - Русе" АД е следната:

Акционер:	Дял от капитала в %	Брой Акции:
ТОПЛОФИКАЦИЯ ПЛЕВЕН АД	81,38	23 069 351
УПФ БЪДЕЩЕ	6,73	1 909 085
ППФ БЪДЕЩЕ	0,41	116 000
ДПФ БЪДЕЩЕ	0,30	84 800
УПФ ТОПЛИНА	6,90	1 956 940
ППФ ТОПЛИНА	0,35	100 000
ДПФ ТОПЛИНА	0,10	28 333
Други юридически лица	3,83	1 084 117
Други физически лица	0,00	526
Общо	100	28 349 152

Регистрираният капитал на „Д Консей“ ООД към 31 декември 2023 г. възлиза на 5 901 222,00 лв и е разпределен в 5 901 222 брой дялове с номинална стойност 1 лв.

Капиталът на Дружеството е разпределен както следва: „Топлофикация Русе“ АД – 99,99% и Антонио Венциславов Петков – 0,01%.

12.Преоценъчен Резерв*(в хиляди лева)***31 декември 2023 г. 31 декември 2022 г.**

Резерв от преоценки на имоти, машини съоръжения, оборудване	26 517	26 561
--	--------	--------

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет) 29

Резерв от преоценки на инвестиционни имоти	174	174
Резерв от преоценки на нематериални активи	17	17
Намаление на резерва от временни разлики отразени директно в капитала и отписан преоценъчен резерв/сумата е представена компенсирано/	(902)	(902)
Резерв от последваща оценка на НДА		
Общо	25 806	25 850

13. Други резерви

<i>(в хиляди лева)</i>	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Резерви по чл. 246 ал.2 т.1 от ТЗ	2 835	2 835
Допълнителни резерви	15 537	15 537
Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи	(789)	(759)
Общо	17 583	17 613

14. Натрупана печалба/загуба

<i>(в хиляди лева)</i>	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Резултат след облагане с данъци за текущата година	(42303)	14 725
Неразпределена печалба	14 399	14 355
Натрупана / непокрита загуба	(26038)	(40498)
Общо	(53942)	(11418)

На общото събрание на акционерите от 27.06.2023 г. е прието решение финансовият резултат на предприятието – майка за 2022 г. (печалба) да се отнесе за непокрита загуба от минали години.

15. Финансирания

Предприятието - майка признава като финансиране за придобиване на амортизируеми дълготрайни активи средствата, получени от Фонд Енергийни ресурси, местен и държавен бюджет, чужбина и от НДЕФ. Получените средства се признават като приход за периодите, през които е начислена амортизация върху тези активи.

<i>(в хиляди лева)</i>	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Салдо в началото на периода	1 266	1 334
Признат приход	(69)	(68)
Салдо в края на периода	1 197	1 266

Отчетените като финансиране суми по Програмата за компенсиране на небитовите крайни клиенти на електрическа енергия за 2023 г. са в размер на 45 хил., в т.ч. 41 хил.лв. на „Топлофикация Русе“ АД и 4 хил.лв. на „Д Консей“ ООД.

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет)

16.Задължения към финансови предприятия

Информация за договорните взаимоотношения относно ангажименти по заеми и кредити.

(в хиляди лева)	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Емисия облигации	4 000	4 000
ИНВЕСТБАНК АД - по договор за инвестиционен кредит	4 724	6 097
Финансов лизинг	17	23
Общо задължения към финансови предприятия:	8 741	10 120

В това число :

Дългосрочна част от задълженията към финансови предприятия :

(в хиляди лева)	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Емисия облигации	4 000	4 000
ИНВЕСТБАНК АД	3 351	4 724
Финансов лизинг	10	17
Общо дългосрочна част от задължения към финансови предприятия:	7 361	8 741

Краткосрочна част от задълженията към финансови предприятия :

(в хиляди лева)	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
ИНВЕСТБАНК АД	1 373	1 373
Финансов лизинг	7	6
Общо краткосрочна част от задължения към финансови предприятия:	1 380	1 379

17.Провизии за задължения

17.1 При прекратяване на трудовите правоотношения поради болест работникът или служителят има право на еднократно обезщетение от работодателя в размер на brutното трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, ако има най – малко 5 години трудов стаж и през последните 5 години трудов стаж не е получавал обезщетение на същото основание. Международен счетоводен стандарт (МСС) 19 – Доходи на наетите лица третира това изискване като Други дългосрочни доходи. При прекратяване на трудово правоотношение, след като работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основаниято за прекратяването, той има право на еднократно обезщетение от работодателя в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж – на еднократно обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца.

(в хиляди лева)

31 декември 2023 г. 31 декември 2022 г.

**Задължения за доходи при пенсиониране –
общо:**

	861	852
В т.ч. сума, която се очаква да се реализира след 12 м. от датата на баланса	455	401
В т.ч. сума, която се очаква да се реализира до 12 м. от датата на баланса	406	451
Задължения по ТД 619/2019 НЕК-МЕЧЕЛ КАРБОН	26 085	26 085
Общо	26 946	26 937

В това число :

Текущи задължения:	406	451
Задължения при пенсиониране	406	451

Нетекущи задължения:	26 540	26 486
Задължения при пенсиониране	455	401
Задължения по ТД 619/2019 НЕК-МЕЧЕЛ КАРБОН	26 085	26 085

Актьорското задължение, към датата на оценката представлява сумата на натрупаните права за прослужено време при работодателя (минимален трудов стаж), разходи за текущ стаж за периода и разходи за лихви. Размерът на задължението на работодателя, към датата на изготвяне на оценката е равен на актьорското задължение и представлява сумата на изчисленото актьорско задължение за всички служители, назначени на трудов договор.

При определяне на пенсионните задължения са използвани следните актьорски допускания:

- демографски допускания – отразяват вероятността лицата, назначени на трудов договор да останат при работодателя и в момента на придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и за тях да възникне задължение за изплащане на обезщетение
- финансови допускания – прилагат се към развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на новата настояща стойност. Отразяват реалните очаквания за развитието и бъдещия размер на някои основни параметри като доходност на инвестициите, ръст на заплатите, инфлация и др.

Тези предположения са направени след консултации с независим актьорски оценител. Тези допускания са използвани при определянето на размера на задълженията за изплащане на дефинирани доходи за отчетните периоди и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството. Действителните резултати обаче могат да се различават от направените предположения.

Значимите актюерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент, очаквания процент на увеличение на заплатите и текущото на персонала.

17.2 Провизии за задължения по ТД 619/2019 НЕК-МЕЧЕЛ КАРБОН

На 10.10.2020г. в публично заседание Софийски градски съд по дело 619 по описа за 2019г. осъжда НЕК ЕАД, като заложен длъжник да заплати на „Мечел Карбон“ АГ (заложен кредитор) сумата 26 085 хил.лв., състояща се от възнаграждение за произведена електрическа енергия, лихва за забава при плащането на задължението и разноски по делото. Съдебният спор все още не е приключил - отнесен е по компетентност, съгласно приложимите договорни клаузи за решаване пред Стокхолмски Арбитражен съд.

Вероятността от това да произтекат негативни финансови последици - задължения за „Топлофикация Русе“ АД е обективна и съществена. По силата на приложимото счетоводно законодателство, в частност Международен счетоводен стандарт (МСС) 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, Предприятието - майка е начислило провизия в размер 26 085 хил.лв. - присъдените към настоящия момент в полза на „Мечел Карбон“ АГ суми.

18.Търговски и други задължения

Нетекущи задължения

(в хиляди лева)	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Задължения към свързани лица	0	0
Задължения по получени заеми	120 332	163 415
Задължения по договори цесии	76 132	4 337
Задължения по споразумение с НЕК ЕАД и др.	5 123	7 542
Общо	201 587	175 294

Текущи задължения

(в хиляди лева)	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Задължения към свързани лица	533	533
Задължения по получени заеми - главници	0	11
Задължения по получени заеми - лихви	777	41
Задължения по договори цесии	4 336	0
Задължения по споразумение с НЕК ЕАД	2 423	754
Задължения към доставчици	178 174	168 587
Задължения към персонал	1 704	1 364
Задължения за социално осигуряване	610	809
Задължения, произтичащи от Закона за ограничаване изменението на климата	17 502	27 637
Фонд СЕС	515	581
Задължения за дивиденди към други лица	0	0
Други	271	354
Общо	206 845	200 671

В това число :

Задължения към персонала :

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет)

(в хиляди лева)

31 декември 2023 г. 31 декември 2022 г.

Заплати на работници и служители	996	822
Компенсирuеми отпуски	708	542
Общо	1 704	1 364

19. Данъчни задължения

(в хиляди лева)

31 декември 2023 г. 31 декември 2022 г.

ДДФЛ	121	167
Акциз	58	4
Данък Добавена Стойност	2	0
Други данъци и такси	149	13
Общо	330	184

ДЕФИНИЦИЯ И ОЦЕНКА НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

20. ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБИ

(в хиляди лева)

31 декември 2023 г. 31 декември 2022 г.

Приходи от продажба на продукция:	153 922	132 837
в т.ч. от:		
- продажба на ЕЕ от топл. част	130 271	91 436
- продажба на ТЕ	22 907	21 222
- продажба на ЕЕ от конденз. част	93	19 116
- продажба на др. продукция	651	1 063
Приходи от продажба на услуги	2 805	2 713
Приходи от продажба на стоки	1 633	0
Общо	158 360	135 550

21. ДРУГИ ПРИХОДИ

(в хиляди лева)

31 декември 2023 г. 31 декември 2022 г.

Други приходи:

Приходи от оперативен лизинг	60	48
Приходи от финансиране	69	68
Приходи от продажба на материали	7 481	64
Приходи от продажба на емисии	3 877	0
Компенсация на ЕЕ по Решение на МС	45	1 012
Корекция на ДДС	4	190
Приходи от разполагаемост	338	194
Консултантски и други услуги	459	50
Отписани задължения	228	6

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет) 34

Други приходи	363	171
Общо	12 924	1 803

22.ИЗПОЛЗВАНИ СУРОВИНИ, МАТЕРИАЛИ И КОНСУМАТИВИ

(в хиляди лева)	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Материали, в това число :		
- основни, спомагателни и резервни части	2060	1786
- горива, реагенти и енергия	62 369	85 103
Общо	64 429	86 889

23.РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

(в хиляди лева)	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Трудови възнаграждения	11 482	9 687
- в т.ч. за неползван отпуск	741	246
Осигурителни вноски	2 922	2 394
Социални надбавки	82	34
Общо	14 486	12 115

Средносписъчният брой на персонала на Групата към 31.12.2023г. е 465 човека.

Средносписъчният брой на персонала на Групата към 31.12.2022г. е 440 човека.

24.РАЗХОДИ ЗА АМОРТИЗАЦИИ

(в хиляди лева)	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Амортизации на :		
Сгради	472	473
Машини, оборудване	2 563	2 602
Съоръжения	1 176	907
Транспортни средства	80	46
Други дълготрайни материални активи	12	7
Нематериални активи	84	22
Общо	4 387	4 057

25.ДОСТАВЕНИ УСЛУГИ

(в хиляди лева)	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Транспорт	10002	268
Съобщителни услуги	87	89
Такса инкасо и дялово разпределение	399	334
Други такси	161	108
Услуги за охрана	291	266
Застраховки	368	346
Абонаментно обслужване	63	59
Ремонт на машини и съоръжения	707	456
Ремонт на транспортни средства	34	34

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет) 35

Охрана на труда и екология	261	312
Наеми	266	294
Извозване отпадък	167	139
Консултантски и други	6328	3253
Общо	19 134	5 958

Начислените за годината суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори са както следва:

- независим финансов одит на индивидуалния финансов отчет на Топлофикация Русе АД– 12 хил.лв, независим финансов одит на индивидуалния финансов отчет на Д Консей ООД– 4 хил.лв., независим финансов одит на консолидирания финансов отчет 3 хил.лв.;
- данъчни консултации – не са предоставяни;
- други услуги, несвързани с одита - не са предоставяни.

Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

26.ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

<i>(в хиляди лева)</i>	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Разходи за командировки	18	7
Разходи по съдебни дела	247	302
Разходи за данъци	276	157
Разходи за акцизи	258	521
Разходи за покупка на емисии	18 881	34 844
Разходи вноска фонд СЕС	6 470	5 163
Разходи за балансираща енергия, пренос и достъп	1 718	9 185
Разходи по отписани активи, материални запаси	3	116
Разходи за фири въглища	25 834	0
Други	1 093	111
Общо	54 798	50 406

27.СТОЙНОСТ НА ПРОДАДЕНИТЕ АКТИВИ

<i>(в хиляди лева)</i>	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Материали	117 679	84
ДМА	0	0
Общо	117 679	84

28.ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

<i>(в хиляди лева)</i>	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Лихви по предоставени заеми	82	298
в т.ч. от свързани лица	0	0

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет) 36

Лихви по договори за цесии	74	230
в т.ч. от свързани лица	47	0
Присъдени лихви	48	12
Лихви по просрочени вземания	25	19
Неустойки по договори	57 843	47 261
Сkonto по цесия	14 885	0
Приходи от курсови разлики	2	0
Приходи от обезценени и реинтегрирани суми от обезценката	299	2 786
Други финансови приходи	7	0
Общо	73 265	50 606

29. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

(в хиляди лева)

31 декември 2023 г. 31 декември 2022 г.

Лихви по получени търговски заеми	10 359	6 502
Лихви по облигационен заем	160	170
Лихви по инвестиционен банков кредит	362	257
Лихви по споразумение с НЕК ЕАД	808	987
Лихви по цесии	59	0
Неустойки по договори	1 682	26
Лихви по просрочени плащания	268	73
Лихви по МСС 19	30	26
Лихви по финансов лизинг	1	1
Разходи от курсови разлики	28	14
Разходи от обезценени и реинтегрирани суми от обезценката	1 694	3 390
Банкови такси	110	274
Комисионни по търговски заеми	431	429
Отписани вземания	429	15
Общо	16 421	12 164

Положителните и отрицателни курсови разлики съответно в размер на 2 хил. лв. и 28 хил. лв. са възникнали при уреждането и отчитането на парични позиции в чуждестранна валута, както и от преоценката на паричните позиции в чуждестранна валута по курс за евро 1.95583 BGN/EUR и долари 1.76998 BGN/USD.

30. РАЗХОДИ ЗА ДАНЪК

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2022 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

(в хиляди лева)

31 декември 2023 г. 31 декември 2022 г.

Печалба/загуба преди данъчно облагане	(46889)	16 338
---------------------------------------	---------	--------

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет)

37

Данъчна печалба

Отсрочени данъчни разходи/ приходи	(4586)	1 613
Разход за данък по данъчна декларация		
Печалба/загуба след облагане с данъци	(42303)	14 725

31.СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Дружествата в Групата имат отношение на свързано лице със собствениците, с дъщерно предприятие, с Изпълнителния директор на дружеството и членовете на Съвета на директорите, управителя. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат по банков път.

На 18.01.2019г.е направена апортна вноса на сепарираща инсталация в капитала на „Д Консей“ ООД на стойност 6 092 х.лв., в резултат на която дяловото участие на „Топлофикация Русе“ АД в капитала на Д Консей ООД е 99,99 %.

Ключовият управленски персонал на Дружествата в Групата включва Изпълнителния Директор, членовете на Съвета на директорите и Управителя.

31.1. Сделки със собствениците

Мажоритарен акционер (предприятие майка на „Топлофикация Русе“ АД)

(в хиляди лева)	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Погасяване на задължение по договор за цесия	0	(1902)
Постъпления по вземания по продажби	0	271
Получена услуга - покупка емисии	0	(752)
Начислени лихви - приход	47	0

Ключов управленски персонал

(в хиляди лева)	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Заплати	42	94
Разходи за социални осигуровки	0	4
Общо краткосрочни възнаграждения	42	98

32.РАЗЧЕТИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА В КРАЯ НА ГОДИНАТА

Мажоритарен акционер (предприятие майка на „Топлофикация Русе“ АД)

(в хиляди лева)	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Задължение по получени услуги	(533)	(533)
Вземания от цесии	15 510	0

Ключов управленски персонал

(в хиляди лева)	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Заплати	3	3

33.ОБЕЗПЕЧЕНИЯ И ЗАЛОЗИ

1. За обезпечение на погасяването на всички вземания на облигационерите по облигационния заем и разноските по емисията, „Топлофикация Русе“ АД е учредило в полза на довереник (заложен кредитор) при спазване на установените в закона ред и форма първа по ред ипотека и първи по ред особен залог върху машини и съоръжения (собственост на емитента), както следва:

- СГУРООТВАЛ СЕКЦИЯ „А“, и СГУРООТВАЛ СЕКЦИЯ „Б“, състоящи се от водоотливни кули и

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет)

дренажни системи , разположени в ПОЗЕМЛЕНИ ИМОТИ в гр. Русе, Община Русе, Област Русе, местност Балтата.

- СГУРООТВАЛ ЮЖНА СЕКЦИЯ, състояща се от дренажна система, разположена в ПОЗЕМЛЕН ИМОТ в гр. Русе, Община Русе, Област Русе, местност Калето.

2. Залог на търговско предприятие по договор за кредит с Про Трейд Финанс Консулт ЕООД.

3. „Топлофикация Русе“ АД е солидарен длъжник по договор за кредитен ангажимент на „Топлофикация Плевен“ АД № ДБ-7380-2892/13.08.2020г.

4. Обезпеченията по кредита към Инвестбанк АД

- Първи /Банката следва да бъде единствен заложен кредитор/ по ред залог по реда на ЗОЗ върху ДМА, представляващи 3 броя когенератора и оборудване към тях /3 units of 16V34SG model Wartsila brand 6,97 MW gas-fired engine and all auxiliary systems with the following serial numbers: PAAE132062, PAAE132063 PAAE132064/, предмет на Договор за покупко-продажба на оборудване /Power plant sales contract/ № 11-BG/2020-002 от 28.05.2020 г. с рег. индекс № D-146/01.06.2020 г. в Топлофикация-Русе, сключен между Топлофикация-Русе ЕАД – Купувач и 11 Endustriyel Muhendislik ve Lojistik Hizm. A.S – Продавач.
- Първи по ред залог по реда на ЗОЗ върху вземанията на „Топлофикация-Русе“ АД, произтичащи от:
 - а) По Договор за компенсиране с емисии № ВЕКП-9/27.06.2018 г., сключен с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“;
 - б) По Рамково споразумение за покупко-продажба на електрическа енергия по свободно договорени цени от № Д-144/07.04.2014 г. и анекс към него, сключено с „Гранд Енерджи Дистрибушън“ ЕООД;
 - в) По Договори с общински, държавни и корпоративни клиенти за покупко-продажба на топлоенергия с прогнозна стойност за следващите 12 месеца 2 161 550,38 лева.
- Първи /Банката следва да бъде единствен заложен кредитор/ по ред залог по реда на ЗДФО върху вземанията на „Топлофикация-Русе“ АД по разплащателните сметки в Банката. Залогът се учредява с първоначалното постъпване на сума в размер на 10 валутни единици. Не се блокира сметката.

5. Дъщерното дружество “Д Консей” ООД има договор за залог върху движими вещи и договор за учредяване на ипотека върху сгради в полза на Инвестбанк АД – кредитор и “Д Консей” ООД ипотекарен длъжник.

34.ПОЛИТИКА И ПРОЦЕДУРА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА

Целите във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружествата в Групата да продължат да съществуват като действащи предприятия; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Капиталът се наблюдава на базата на съотношението на коригирания собствен капитал към нетния дълг. Групата управлява структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. Политиката на ръководството е да се поддържа силна капиталова база, така че да се поддържа доверието на собствениците, и на пазара като цяло, и да може да се осигурят условия за развитие на бизнеса в бъдеще. Целта е да се поддържа баланс между по-високата възвращаемост, която може да е възможна с по-високите нива на задлъжнялост и ползите и сигурността от силна капиталова позиция.

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет)

Като акционерно, Предприятието - майка е предмет на специфични капиталови изисквания да поддържа собствен капитал по-голям от регистрирания акционерен капитал, както и да поддържа законни резерви на минимално ниво от 10% от регистрирания акционерен капитал.

Дружеството е спазило условията във връзка със своите договорни задължения, включително поддържането на определени капиталови съотношения.

35. АНАЛИЗ НА ПАЗАРЕН РИСК

Пазарен риск е рискът при промяна на пазарните цени, като курс на чуждестранна валута, лихвени проценти или цени на капиталови инструменти, доходът на Групата или стойността на нейните инвестиции да бъдат засегнати. Целта на управлението на пазарния риск е да се контролира експозицията към пазарен риск в приемливи граници като се оптимизира възвръщаемостта.

Групата има експозиция към следните рискове от употребата на финансови инструменти:

- кредитен риск
- ликвиден риск
- валутен риск
- оперативен риск
- други рискове, свързани с влиянието на основните макроикономически фактори

Тази бележка представя информация за експозицията на Групата към всеки един от горните рискове, целите, политиките и процесите за измерване и управление на риска, и управлението на капитала. Допълнителни количествени оповестявания са включени в бележките към финансовия отчет. Ръководството носи отговорността за установяване и управление на рисковете, с които се сблъскват Дружествата от групата. Тази политика установява лимити за поемане на рискове по отделни видове, дефинира правила за контрол върху рисковете и съответствие с установените лимити. Тези политики подлежат на периодична проверка с цел отразяване на настъпили изменения в пазарните условия и в дейността на Групата.

35.1 КРЕДИТЕН РИСК

Финансовите активи, които потенциално излагат Групата на кредитен риск, са предимно вземания по продажби. Основно Дружествата в групата са изложени на кредитен риск, в случай че клиентите не изплатят своите задължения. Има съставена кредитна политика, при която се анализира всеки нов клиент поотделно за кредитоспособността преди стандартните условия за плащане и доставка да се предложат. Прегледът включва външни оценки, когато е възможно, а в някои случаи банкови референции. Лимитите за покупка са установени за всеки клиент, което представлява максималната експозиция, без да се изисква одобрение от Комитета за управление на риска. Клиенти, които не отговарят на изисквания показател за кредитоспособност могат да извършват сделки само с предплащане. При наблюдението на кредитния риск клиентите се групират по кредитни характеристики, включително дали са физическо или юридическо лице. Начислява се обезценка, която представлява неговата приблизителна оценка за възникнали загуби по отношение на търговските и други вземания. Основните компоненти на тази обезценка са специфичен компонент за загуба, която се отнася за индивидуално значими експозиции, както и колективен компонент за загуба, установен за групи от сходни активи, по отношение на загуби, които са възникнали, но все още не са идентифицирани. Колективният компонент за загуба се определя въз основа на исторически данни за плащане за подобни финансови активи.

Висок кредитен риск съществува при продажбите на електроенергия и топлоенергия на населението и на други контрагенти. Доказателство за това е високият размер на обезценените вземания по продажби.

35.2 ЛИКВИДЕН РИСК

Ликвиден риск възниква при положение, че Групата не изпълни своите задължения когато те станат изискуеми. Прилага се подход, който осигурява необходимия ликвиден ресурс, за да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или извънредни условия, без да се реализират неприемливи загуби или да се увреди репутацията на Групата.

Прилагат се изчисления на себестойността на базата на дейности за своите продукти и услуги, което подпомага за следенето на паричните потоци и за оптимизиране на възвръщаемостта на инвестициите. Обикновено се гарантира, че има достатъчно парични средства при поискване, за да се посрещнат очакваните оперативни разходи за период от 60 дни, включително обслужването на финансовите задължения, с изключение на потенциалното въздействие на екстремни обстоятелства, които не могат да бъдат предвидени, като природни бедствия.

35.3 ВАЛУТЕН РИСК

Групата е изложена на валутен риск при покупки и/или продажби и/или поемане на заеми във валута, различна от функционалната валута - BGN. Такива сделки са деноминирани предимно в (EUR), (USD). От 1999 година обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR). Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

По-голямата част от сделките се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции са деноминирани главно в щатски долари (USD) и (EUR), което води до валутен риск.

Валутният риск обобщава възможните негативни импликации върху възвращаемостта на инвестициите в страната, вследствие на промени във валутния курс. Като гарант за макроикономическата стабилност, България ще запази паричния съвет при съществуващото равнище на фиксиран валутен курс от 1.95583 лева за 1 евро до присъединяването на страната към еврозоната.

За да се намали валутния риск, се следят паричните потоци, които не са в български лева.

- покупки на основните стоки и материали, които се влагат в производството, са деноминирани в щатски долари (USD) и (EUR);
- продажбите са предимно деноминирани в български лева;
- разходите за труд са в български лева.

По отношение на други парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, политиката е да се поддържа нетна експозиция на приемливо ниво чрез закупуване и продажба на чуждестранни валути на спот курсове, когато е необходимо, за да се изгладят временните дисбаланси.

35.4 ОПЕРАТИВЕН РИСК

Оперативен риск е рискът от преки или косвени загуби, произтичащи от широк кръг от причини, свързани с процесите, персонала, технологиите и инфраструктурата на Групата, както и от външни фактори, различни от кредитни, пазарни и ликвидни рискове, като например тези, произтичащи от правни и регулаторни изисквания и общоприети стандарти на корпоративно поведение. Оперативни рискове възникват от всички операции.

Целта е да се управлява оперативния риск, така че да се балансира между избягването на финансови загуби и увреждане на репутацията на Групата, и цялостната ефективност на разходите и да се избягват процедурите за контрол, които ограничават инициативата и творчеството.

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет)

Основната отговорност за разработване и прилагане на контроли за оперативния риск се възлага на висшето ръководство. Тази отговорност се подпомага от развитието на общи стандарти за управление на оперативния риск в следните области:

- изисквания за подходящо разпределение на задълженията, включително и независимо оторизиране на сделки;
- изисквания за равняване и мониторинг на сделките;
- съответствие с регулаторните и други правни изисквания;
- документация за контрол и процедури;
- изисквания за периодична оценка на оперативните рискове и адекватността на контролите и процедурите; за справяне с идентифицираните рискове;
- изисквания за докладване на оперативни загуби и предложените коригиращи действия;
- развитие на аварийни планове;
- обучение и професионално развитие;
- етични и бизнес стандарти;
- намаляване на риска, включително застраховка, когато това е ефективно.

35.5 Други рискове, свързани с влиянието на основните макроикономически фактори

Рискът, асоцииран със степента на стабилност и перспективите за растеж на националната икономика, влияе съществено при формиране на нагласите и поведението на инвеститорите.

Макроикономическите рискове са свързани основно с последствията за икономиката в резултат на военния конфликт между Русия и Украйна.

Рисковете пред глобалните икономически перспективи продължават да нарастват, като наред с икономическите последици от войната в Украйна, военният конфликт между Израел и Хамас увеличи допълнително геополитическото напрежение.

През първата половина на 2023 г. бе наблюдавано постепенно забавяне на икономическия растеж в световен план, и особено в страните от Европейския съюз.

Въпреки влошаването на геополитическата обстановка данните за последните две години показват, че световната икономическа активност, както и външното търсене на български стоки и услуги, остават сравнително устойчиви. Очакванията за отрицателен шок във външното търсене на стоки и услуги от България след руската инвазия в Украйна през февруари 2022 г., а и след рязкото покачване на основните лихвени проценти на централните банки в повечето от големите развити икономически региони, включително еврозоната, все още не са се материализирали.

От началото на войната в Украйна през 2022 г. при цените на повечето суровини се наблюдава висока колебливост.

С разгръщането на икономическите последици от военните конфликти, които пораждаат силен инфлационен натиск, доверието на потребителите и бизнеса остава ниско, а реалният разполагаем доход намалява и засилващият се натиск върху разходите ограничава производството, особено в енергоемките отрасли. Отслабва ефектът на засилване на икономическата активност в резултат от отварянето на икономиката след пандемията и преодоляването на затрудненията във веригите на доставка, а сдържащият ефект от затягането на условията за финансиране и повишената несигурност на потребителите остават значителен. Очаква се отрицателните икономически последици да бъдат частично смекчени от мерките на фискалната политика.

Енергийната криза продължава да засяга Европа, прогнозите на анализатори сочат, че инфлацията ще се запази висока до 2024 г., а сценарият за икономическа рецесия изглежда неизбежен.

Темповете на растеж на световната икономика се очаква да останат ниски, като са налице и рискове от рецесия. Основно предизвикателство остава и пазарът на труда. Очакванията на ръководството на Групата за бизнес климата са предпазливо оптимистични.

Консолидиран Финансов отчет изготвен по МСФО, 31 декември 2023г.

(Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет)

36. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ОТЧЕТ

Няма съществени събития след края на отчетния период.

37. ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

Към датата на съставяне на настоящия Консолидиран финансов отчет продължава военния конфликт между Русия и Украйна. Въведени са различни икономически санкции срещу Русия и свързани с нея физически и юридически лица, на глобално ниво.

Икономическите последици от войната в Украйна са изключително сериозни. Ценовите сътресения оказват влияние и в световен мащаб, особено върху бедните домакинства, за които храната и горивата представляват значителна част от разходите. Ако продължава ескалацията на конфликта, икономическите щети може да бъдат още по-опустошителни. Санкциите срещу Русия също така оказват значително въздействие върху световната икономика и финансовите пазари.

Събитията, свързани с военната инвазия на Русия в Украйна са динамични и непредвидими, като Групата е засегната пряко от тези събития, доколкото по-голяма част от формираната годишна инфлация се дължи на цената на електрическата енергия, съответно цената на вноса на природен газ, като основен източник за производство на електрическа енергия.

Военният конфликт между Израел и Хамас увеличи допълнително геополитическото напрежение. Налице са проблеми във веригите на доставки, провокирани от нападенията в Червено море срещу кораби от страна на йеменските хути. По данни на експерти, трафикът на контейнеровози в Червено море е спаднал с около 70 процента от средата на ноември заради нападенията на бунтовниците хути срещу търговски кораби в този регион.

Това, според експерти, ще създаде проблем с веригите на доставки през следващите години, защото ще отнеме време ситуацията да бъде урегулирана.

Групата няма пряка експозиция към Украйна, Русия и/или Израел и Хамас, но систематичните рискове действащи извън нея, оказват влияние върху дейността и. Тези рискове са характерни за целия пазар и не могат да бъдат избегнати чрез диверсификация на риска, тъй като са свързани с макроикономическата обстановка, политическата ситуация, регионалното развитие и др.

Независимо от това и предвид бързите и резки промени в икономическата обстановка в страната, ръководството на Групата ще продължи да наблюдава икономическата ситуация, както и преките и косвени ефекти върху дейността на Групата от нарушените икономически отношения вследствие на войната в Украйна.

Дата на съставяне: 03.04.2024 г.

Съставител: **Pavlina Lyubanova Petrova**
Павлина Любенова Петрова
Digitally signed by Pavlina Lyubanova Petrova
Date: 2024.04.03 17:10:13 +03'00'

Изпълнителен директор **Sevdalin Zhelev Zhelev**
Севдалин Желев Желев
Digitally signed by Sevdalin Zhelev Zhelev
Date: 2024.04.03 17:27:34 +03'00'

Дата на одобрение от СД: 03.04.2024г.

Председател на Съвет на директорите:.....
(Севдалин Желев Желев)